

Мов сонце, поле повновиде
Мені котнулося до ніг.
За ним,
як синій неба видих,
Залив большак
петрів батіг.

І тільки цвіт в зіниці вдарив,
В селі, де ніч пішла на спад,
Жіночий крик протужив хмари
І повернув мене назад...

Он журавель той крик запеклий
Підпер задимленим плечем,
І з-під ревкомівців, ще теплих,
Багряне полум'я тече.
Палають свитки домоткані,
Шаблями складені уряд;
Неначе глеки, на паркані
Відтяті голови горять,
Встромивши в голову ревкому
Сталеві погляди: мовляв,
Ну як тепер тобі самому?
Ти ж нас кріпитися вмовляв.
Тримайся, Петре!
Нам-то легше —
Ми вже сірієм, як граніт...
Полковник оком люто креше,
На чорношличників гримить:
— Ану ж бо, хлопці, швидше, цугом,
Не поволоком — так ривком
Тягніть сюди з повітки плуга,
Нехай покаже нам ревком,
Чи зможе землю він орати
Ту, що в хазяїна забрав.
Ач, як насупився, проклятий!
Наган розсудить, хто з нас прав.

Уже поживу вчули круки.
Радійте зустрічі, мерці!
Плюєшся, стерво одноруке?!
В ярмо його! В ярмо! Мерщій!
Ось так. Ну, годі зуби шкірить.
Ну що ви все: ги-ги, га-га?
Вдеріть із нього краще шкіри,
Сплетіть із неї батога...

Як шкіру дерли, вп'явсь зубами
В зомлілий батьківський поріг...
І над катовищем небавом
Розцвів страшний Петрів батіг.

Набивши люльку шуковинну,
Полковник з диму зашкварчав:
— Як зореш зараз десятину —
Живим залишу шкабарча.

А сам хлоп'я трирічне тузить,
Зловтішним давлячись смішком:
— Ану давай, червонопузе,
Погейкай тата батіжком.

— Не бійся, синку.
Скоро мама
Проснеться...
Сліз дарма не лий...
Давай пограємось.
Я — маня,
А ти — погонич мій малий...

...Рве голова ревкому спину
Й крізь регіт, що стриба кругом,
Шепоче:
— Зорем поле, сину,

Ти засіватимеш його!

Хлоп'я біжить за плугом кволе, —
Батіг вперед тільки схилив, —
І, сумно дивлячись на поле,
Поволі сивіють воли.

Рясний кривавий піт
отерпло
Рілля ковтала...
Гув Дніпро...
І, мов червоний корінь,
вперто
Вростав у борозну Петро...

І нині
я згадав цей корінь,
Де поле радісне обліг —
Петрів батіг
а чи цикорій?
Петрів батіг!
Петрів...
батіг...

1982

Текст наводимо по книзі [Антологія української поезії](#) (том 6). Українська Радянська поезія. Твори поетів, які ввійшли в літературу після 1958 р. — Київ, видавництво художньої літератури «Дніпро», 1986.